

ЛЯШКО Р.Є., студент кафедри менеджменту, НТУ «ХПІ»

КЛАСИФІКАЦІЯ НАПРЯМКІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток підприємства – це процес змін, що відбуваються з часом, які можуть стосуватися частини підприємства або його в цілому і стосуватися всіх або однієї сфери діяльності. Динамічність зовнішнього середовища, наявність невизначеності, неповнота інформації, нестабільність змушують підприємства постійно вводити зміни. Всі види діяльності підприємства взаємопов'язані і тією чи іншою мірою створюють кінцевий результат. Щоб досягти певного результату в довгостроковій перспективі, слід приділяти велику увагу вивченню напрямків кожного аспекту розвитку підприємства: виробництво, маркетинг, інновації, фінанси, інвестиції тощо.

Питання управління та стратегічного управління розвитком організації посідають значну роль в управлінській науці сьогодення. Багато зарубіжних та вітчизняних науковців піднімають це питання в своїх працях. Зокрема ідеться про роботи таких вчених як І. Ансофф, Б. Берман, А. Томпсон, Д. Глейдель, С. Хаттен, Ф. Котлер, М. Портер, В. Герасимчук, З. Шершньова, Л. Артеменко, О. Віханський, А. Наумова, В. Дикань та інші. В роботах цих авторів зазначається, що розвиток підприємства відбувається в різних напрямках, охоплюючи різні сфери діяльності підприємства. У науковій літературі виділяють різні види розвитку підприємства: економічний, управлінський, техніко-технологічний, соціальні та інші. Виходячи з огляду літературних джерел, можна зробити висновок що в наукових працях немає однозначного підходу до класифікації напрямків розвитку підприємства, що визначає актуальність обраної теми.

Стратегія розвитку компанії – це процес, під час якого компанія зосереджується на реалізації основних припущень компанії, тобто виживання, розвитку, подолання конкуренції та зміцнення своїх позицій на ринку. Стратегія розвитку охоплює всі заходи, спрямовані на досягнення стратегічних цілей компанії в довгостроковій перспективі. Відповідно до класичних стратегій

можна виділити наступні засоби розвитку компанії [1]: диверсифікація, нішова стратегія, «блакитний океан», конфронтація, кооперація. Крім зазначених класичних стратегій, що визначають спосіб взаємодії підприємства з ринком в ході розвитку, можна зазначити й функціональні напрямки, на які вказують багато авторів [2]: фінансовий, інноваційний, маркетинговий, виробничий, інвестиційний, інформаційний.

Також, все більшого значення набуває концепція сталого розвитку. На думку Л.Г. Мельника, сталий розвиток забезпечується постійним відхиленням системи від рівноважного стану [3]. На думку В.Й. Шевчука, сталий розвиток – це гармонійний процес, який забезпечує збалансоване економічне зростання, задовольняє потреби суспільства при збереженні потенціалу природних ресурсів [4]. А.І. Бурда використовує потенціал сталого розвитку як сукупність ресурсів і можливостей, що забезпечують збалансований екологічний, соціальний та економічний розвиток суспільства [5].

Враховуючи вищевикладене, можливо запропонувати класифікацію напрямків розвитку підприємства за двома групами: функціональні (за можливостями вдосконалення бізнес-функцій: фінансово-економічний, інноваційно-технологічний, маркетинговий, інформаційний) та складові сталого розвитку (екологічний, соціальний та економічний), які на практиці перетинаються та взаємодоповнюють одна одну (рисунок 1).

Рисунок 1 – Класифікація напрямків стратегічного управління розвитком підприємства (узагальнено автором)

Запропонована класифікація потенційно дозволяє більш повно охопити можливі напрямки вдосконалення менеджменту на підприємствах. Отримані в роботі результати дослідження можуть бути використані в подальших наукових розробках сфері менеджменту, а також при розробці стратегії підприємства різних галузей.

Список літератури:

1. Б. Глінка, Я. Пасечний. Створення підприємства: можливості, впровадження, розвиток. 2015;
2. Кулиняк І. Я.; Прийма Р. Л.; Шпак О. Г. Напрями розвитку підприємства в умовах динамічного середовища. Науковий вісник Ужгородського університету. №3.2012;
3. Мельник Л.Г. Поняття про сталий розвиток. Суми : Університетська книга, 2007. 442 с.;
4. Шевчук В.Я. Макроекономічні проблеми сталого розвитку. Київ : Геопринт, 2006. 200 с.;
5. Оцінювання потенціалу сталого розвитку промислових підприємств: автореферат дис. канд. екон. наук: 08.00.04 / А.І. Бурда; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ, 2011

Бібліографія: *Ляшко Р.Є.* Класифікація напрямків стратегічного управління розвитком підприємства / *Р.Є. Ляшко* // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2022 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2022. Т. 1 : Труді XIX-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2022» 7-9 грудня 2022 р. – 2022. С. 7-9